

PRAKSISOVERSIGT · PENGE OG FINANSVÆSEN

Praksisoversigt over rykkergebyrer og inkassoomkostninger

Rentelovens §§ 9 a-9 b, maksimumsatserne og god inkassoskik i praksis

Version 2 · Opdateret 6. sep. 2026 · 40 afgørelser · 2004-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Når en betaling udebliver, kan kreditor vælte en række omkostninger over på skyldneren – men kun inden for meget snævre, i forbrugerforhold ufravigelige rammer. Rentelovens § 9 b sætter et absolut loft på 100 kr. pr. rykkerskrivelse, højst tre skrivelser og mindst 10 dages mellemrum, mens § 9 a og bekendtgørelsen om udenretlige inddrivelsesomkostninger regulerer inkassosalæret med faste maksimumbeløb i bilag 1 (fremmedinkasso) og bilag 2 (egeninkasso/frivilligt forlig). Praksis skabes navnlig af Forbrugerombudsmanden, men også af fogedretter, landsretter og Højesteret, der i 2013 fastslog både at loftet er absolut, og at Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med inkassobranchen uanset sektorlovgivning. Denne oversigt samler de tilbagevendende mønstre: kravet om »rimelig grund«, læren om »én sammenhængende restance«, varslingskravet før inkassoomkostninger og adfærdsnormen i inkassolovens §§ 9-11.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Rykkergebyret må aldrig overstige 100 kr. pr. skrivelse, og loftet er absolut: et betalingsservicegebyr på 5,50 kr. eller et faktureringsgebyr på 29 kr. oven i et gebyr på 99-100 kr. gør opkrævningen ulovlig.
- 02** Har skyldneren i en sammenhængende periode til stadighed været i restance i samme skyldforhold, kan der højst kræves gebyr for tre rykkerskrivelser for hele perioden – ikke tre pr. misligholdt månedsydelse.
- 03** Restanceperioden anses ikke for afbrudt, blot fordi skyldneren betaler afdrag; så længe et tilskrevet gebyr med renter står ubetalt, løber den samme restance videre.
- 04** Der kan kun kræves gebyr for rykkerskrivelser sendt med mindst 10 dages mellemrum; sendes anden rykker efter 7 dage, bortfalder gebyret for den.
- 05** Rykker- og inkassogebyr forudsætter »rimelig grund«; har skyldneren berettiget bestridt kravet eller klaget, er der som udgangspunkt ikke rimelig grund til at rykke videre.
- 06** Udenretlige inddrivelsesomkostninger (inkassosalær) kan kun kræves, hvis der forinden er sendt en rykkerskrivelse med mindst 10 dages frist og udtrykkeligt varsel om, at yderligere inddrivelsesomkostninger vil blive pålagt.

- 07** Varslet skal fremgå af selve rykkerskrivelsen – en løs, udateret påmindelsesseddel vedlagt skrivelsen er ikke tilstrækkelig.
- 08** Maksimumbeløbene i bekendtgørelsens bilag 1 dækker hele det sædvanlige inkassoarbejde; Højesteret har fastslået, at girokort og adressesøgning er indeholdt heri og ikke kan faktureres særskilt.
- 09** Forbrugerombudsmandens tilsynskompetence efter markedsføringsloven er generel og udelukkes ikke af, at inkassobranchen har sit eget sektortilsyn.
- 10** Reglerne i rentelovens § 9 b, stk. 1-3, kan ikke fraviges til skade for skyldneren i forbrugeraftaler, jf. § 9 b, stk. 4, jf. § 7, stk. 1 – heller ikke af pengeinstitutter.
- 11** Før andre inddrivelsesskridt må iværksættes, skal der efter inkassolovens § 10 sendes en påkravsskrivelse med alle oplysninger, der er nødvendige for skyldnerens bedømmelse af kravet, og en frist på mindst 10 dage.
- 12** Ved genoptagelse af gammel, forældelsestruet gæld skærpes kravene til påkravsskrivelsens indhold – manglende oplysning om stiftelsestidspunkt, oprindelig hovedstol og opgørelse er i strid med god inkassoskik.
- 13** Det er kreditor, der har bevisbyrden for, at den gebyrbelagte rykkerskrivelse er kommet frem til skyldneren; kan bevisbyrden ikke løftes, bortfalder gebyrerne og inkassoomkostningerne.
- 14** Rykker- og inkassogebyrer sidestilles med sagsomkostninger og forrentes efter rentelovens § 8 a fra fuldbyrdelsesfristens udløb, uden at forrentningen behøver fremgå af domskonklusionen.
- 15** Efter dom er kreditors omkostninger ved fortsat udenretlig inddrivelse (afdragsrykkere) som udgangspunkt dækket af de tilkendte sagsomkostninger og kan ikke kræves særskilt.
- 16** Standardsalæret for advokatbistand i inkassosager dækker advokatens udenretlige skridt, men udgifter til fremmedinkasso hos en autoriseret inkassovirksomhed kan tilkendes ved siden af.
- 17** I handelsforhold har fordringshaver efter rentelovens § 9 a, stk. 3, ret til et fast kompensationsbeløb, som ikke kan udelukkes ved aftale, handelsbrug eller sædvane, og som forfalder uden rykkerskrivelse.
- 18** Gebyrer, der pålægges sammen med selve fakturaen og ikke i forbindelse med en rykkerskrivelse, er ikke rykkergebyrer i rentelovens forstand og skal bedømmes efter andre regelsæt.
- 19** Et gebyr, der alene fremgår af den erhvervsdrivendes hjemmeside og ikke af aftalen, er ikke gyldigt aftalt og kan kræves tilbagebetalt.
- 20** Det er i strid med god inkassoskik og god markedsføringsskik at ændre en afbetalingsaftale ved negativ aftalebinding eller at kalde et tilbud om delvis eftergivelse for »gældssanering«.

§ 1 Regelhierarkiet: renteloven, bekendtgørelsen og inkassoloven

Området hviler på tre lag, som skal holdes adskilt.

Første lag – gebyrerne. [Rentelovens § 9 b, stk. 1](#) giver fordringshaveren ret til et *rykkergebyr*, »såfremt skrivelsen er fremsendt med rimelig grund«, og til et *inkassogebyr* for at anmode en anden om at inddrive fordringen, »såfremt dette er sket med rimelig grund«. [Stk. 2](#) fastsætter de tre kvantitative grænser: højst 100 kr. pr. skrivelse, højst tre skrivelser vedrørende samme ydelse, og kun for skrivelser sendt med mindst 10 dages mellemrum. [Stk. 3](#) sætter inkassogebyret til højst 100 kr.

Andet lag – de egentlige inddrivelsesomkostninger. [Rentelovens § 9 a, stk. 1](#) giver ret til »fordringshaverens rimelige og relevante omkostninger ved udenretlig inddrivelse af fordringen, medmindre forsinkelsen med betalingen ikke beror på skyldnerens forhold«. Rammerne udfyldes af [bekendtgørelse om udenretlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling](#), hvis [§ 2](#) henviser gebyrerne til rentelovens § 9 b og »yderligere inddrivesskridt« til bekendtgørelsens §§ 3 og 4.

Tredje lag – adfærden. [Inkassolovens § 9](#) indeholder generalklausulen om god inkassoskik, og [§ 10](#) den obligatoriske påkravsskrivelse med 10-dages-frist. Overtrædelse af [§ 10](#) er strafbelagt, jf. [inkassolovens § 29, stk. 1](#).

Beskyttelsespræceptiviteten er det bærende træk. Efter [§ 9 b, stk. 4](#) kan stk. 1-3 ikke fraviges til skade for skyldneren, når fordringen hviler på en aftale som nævnt i [§ 7, stk. 1](#) – dvs. en aftale, som en erhvervsdrivende indgår som led i sit erhverv med en skyldner, der hovedsagelig handler uden for sit erhverv. Tilsvarende for inddrivelsesomkostningerne, jf. [§ 9 a, stk. 2, 2. pkt.](#). Undtagelsen for pengeinstitutter og realkreditinstitutter i [§ 7, stk. 4](#) angår alene morarentereglen i [§ 5](#) – den fritager ikke banker fra gebyrreglerne, hvilket ses direkte af, at både Sydbank i **303/2006** og Basisbank i **BS-401/2018-VLR** blev underkendt på [§ 9 b](#).

Uden for forbrugerforhold er billedet et andet: her kan §§ 9 a-9 b fraviges ved aftale, handelsbrug eller sædvane i det omfang, der følger af [§ 9 a, stk. 1 og stk. 2, 1. pkt.](#), jf. [§ 9 b, stk. 4, 2. pkt.](#) – dog med det ufravigelige minimum, at kreditor altid har krav på rimelige og relevante inddrivelsesomkostninger.

LOV	Inkassoloven § 9	Inkassoloven § 10	Inkassoloven § 29, stk. 1	Renteloven § 7, stk. 1
	Renteloven § 9b, stk. 1-4	Renteloven § 9a, stk. 1-2		

PRAKSIS	Landsretten · Landsretten stadfæster fogedrettens afgørelse om rykkergebyrer i udlægssag	14.12.2018
	Det finansielle ankenævn · Tvist om rykkergebyrer, inkassoomkostninger og renter efter manglende fremmøde i retten	22.06.2007

§ 2 Maksimumsatserne i bilag 1 og bilag 2 – og den ikke-konsoliderede 2013-ændring

Bekendtgørelsen sonder mellem, hvem der har forestået inddrivelsen.

Fremmedinkasso – [§ 3, stk. 1](#): har fordringshaveren anmodet en anden (advokat eller inkassobureau) om at inddrive, kan der kræves betaling for det »hermed forbundne rimelige salærkrav«. Beløbet kan ikke overstige **bilag 1**.

Egeninkasso/frivilligt forlig – [§ 4, stk. 1](#): har fordringshaveren selv forestået inddrivelsen, kan der kræves betaling for rimelige udgifter til udarbejdelse og indgåelse af en betalingsaftale (frivilligt forlig) og til administration heraf. Beløbet kan ikke overstige **bilag 2**.

Fordringens størrelse	Bilag 1 – fremmedinkasso (ekskl. moms)	Bilag 2 – egeninkasso (inkl. moms)
0 – 1.000 kr.	300 kr.	200 kr.
1.001 – 2.500 kr.	500 kr.	350 kr.
2.501 – 5.000 kr.	700 kr.	450 kr.
5.001 – 10.000 kr.	900 kr.	600 kr.
10.001 – 25.000 kr.	1.200 kr.	800 kr.
25.001 – 50.000 kr.	1.600 kr.	1.000 kr.
50.001 – 100.000 kr.	2.000 kr.	1.300 kr.
100.001 – 250.000 kr.	2.700 kr.	1.800 kr.
250.001 – 500.000 kr.	4.500 kr.	3.000 kr.
Over 500.000 kr.	4.500 kr. + 1 % af det overskydende	3.000 kr. + 0,67 % af det overskydende

Ved »fordring« forstås hovedkravet inkl. moms med tillæg af renter påløbet **før** forfaldsdagen – morarenter tæller altså ikke med ved indplaceringen i tabellen. Begge bestemmelser er efter § 5 beskyttelsespræceptive i forbrugerforhold.

Vær opmærksom på en ikke-konsolideret ændring. Den konsoliderede tekst i databasen er 2002-affattelsen. Ved [bekendtgørelse nr. 105 af 2. februar 2013](#), i kraft **1. marts 2013**, blev der indsat nye stykker: i § 2 en ret for fordringshaveren til et **fast kompensationsbeløb på 310 kr.** uden forudgående rykkerskrivelse ved forsinket betaling i handelsforhold (og en undtagelse for forbrugeraftaler efter rentelovens § 7, stk. 1), og i § 3, stk. 2, og § 4, stk. 2, nye punktummer, hvorefter fordringshaveren kan få dækket **faktiske omkostninger, der overstiger de faste beløb** – dog ikke i forbrugerforhold. Maksimumsatserne i bilag 1 og 2 er derfor fortsat absolutte over for forbrugere, men ikke længere ubetinget over for erhvervsskyldnere.

LOV

[Bekendtgørelse om udenretlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling § 3, stk. 1-2](#)

[Bekendtgørelse om udenretlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling § 4, stk. 1-2](#)

[Bekendtgørelse om udenretlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling § 5](#)

[Renteloven § 7, stk. 1](#)

Lovgivers hensigt: fra forbrugerbeskyttelse til generel formueretlig ramme

Gebyrreglerne opstod som en ren forbrugerbeskyttelsesregel og blev først i 2002 løftet op til en generel formueretlig ordning. Af de almindelige bemærkninger til [lov nr. 379 af 6. juni 2002](#), pkt. 4.5.4, fremgår:

»Der er med virkning fra 1. juli 2001 gennemført regler om rykkergebyrer mv. i renteloven (den nuværende § 9 a), som alene gælder i forbrugerforhold [...] Der kan højst opkræves et gebyr på 100 kr. pr. rykkerskrivelse og højst for 3 rykkerskrivelser vedrørende samme fordring. Endvidere kan der højst opkræves et inkassogebyr på 100 kr. [...] Med lovforslaget sker der ikke materielle ændringer i den beskrevne retstilstand i forbrugerforhold, og lovforslaget medfører således på dette punkt alene, at reglerne om loft over rykkergebyrer mv. i forbrugerforhold indsættes i en ny § 9 b i renteloven«.

Samme sted begrundes udvidelsen til handelsforhold: »det er nærliggende at anse et rykker- og inkassogebyr på 100 kr. for i almindelighed at være rimeligt også i handelsforhold«.

At inddrivelsesomkostningsreglen i § 9 a blev gjort **generel** – og ikke begrænset til det direktivpligtige handelsområde – begrundes i pkt. 4.5.2 med hensynet til en ensartet retlig ramme, med udtrykkelig henvisning til [Justitsministeriets betænkning nr. 1321/1996 om inkassovirksomhed, s. 58](#), hvor arbejdsgruppen anbefalede, at kreditors ret til inkassoomkostninger uden aftalehjemmel blev reguleret »generelt og uafhængigt af, om kreditor har benyttet sig af et inkassobureau eller ej«. Betænkningen konstaterede samtidig, at inkassobureauer i praksis opkrævede omkostninger uden hjemmel, og at [sådanne opkrævninger er i strid med god inkassoskik](#).

Denne forarbejdsforståelse anvendes stadig operativt. Da Forbrugerombudsmanden skulle fastsætte det maksimale gebyr for regninger uden PBS-tilmelding, blev netop forarbejderne til § 9 b lagt til grund: gebyret kunne **ikke** sidestilles med et rykkergebyr på op til 100 kr., fordi administrationen er mindre, og loftet blev fastsat til **50 kr.** – svarende til de rimelige meromkostninger ved at modtage betalingen på den måde (Forbrugerombudsmandens udtalelse af 8. juli 2010, [se sagen](#)).

LOV

[Renteloven § 9b, stk. 2](#)[Renteloven § 9a, stk. 1](#)

PRAKSIS

Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmandens fastsættelse af maksimalt gebyr for regninger uden PBS-tilmelding 08.07.2010

Rykkergebyrets tre kvantitative grænser: 100 kr., tre skrivelser, 10 dage

Beløbsloftet er absolut og dækker alt. I Forbrugerombudsmandens sag af 27. juli 2010 havde en erhvervsdrivende opkrævet 99 kr. i rykkergebyr **plus** 29 kr. i faktureringsgebyr, i alt 128 kr. Det var i strid med [§ 9 b, stk. 2](#): loftet på 100 kr. er »et absolut maksimum, der skal dække alle udgifter forbundet med fremsendelsen af rykkerskrivelsen« ([se sagen](#)). Samme resultat i optikersagen af 9. marts 2023, hvor et rykkergebyr på 105,50 kr. – 100 kr. plus et betalingsservicegebyr på 5,50 kr. – overskred grænsen ([se sagen](#)).

10-dages-intervallet håndhæves mekanisk. I [303/2006](#) havde Sydbank sendt rykkere den 6. og den 13. marts 2006. Det Finansielle Ankenævn fandt, at banken handlede i strid med § 9 b, stk. 2, og pålagde tilbagebetaling af det ene gebyr på 100 kr. Vestre Landsret nåede samme resultat i [BS-1883/2007-VLR](#):

»Allerede fordi der ikke er 10 dages mellemrum mellem det første og det sidste rykkerbrev, kan der ikke kræves mere end 1 rykkergebyr efter § 9 b, stk. 2.«

»Rimelig grund« er en selvstændig betingelse – og den bortfalder, når kravet bestrides. Ankenævnet på Energiområdet formulerede normen skarpt i [SPA-24/06882](#), hvor to rykkergebyrer på hver 100 kr. var pålagt **efter** forbrugerens klage. Nævnet citerede forarbejderne til [§ 9 b, stk. 1](#):

»Der vil heller ikke være rimelig grund til at rykke yderligere for betaling, hvis forbrugeren efter den første rykkerskrivelse meddeler, at han ikke vil betale. [...] I så fald må den erhvervsdrivende søge beløbet indkrævet på anden vis.«

Begge gebyrer skulle tilbagebetales. Teleankenævnet nåede samme resultat i [25-325](#), hvor et rykkergebyr på 100 kr. var opkrævet »uden rimelig grund, jf. rentelovens § 9 b, stk. 1«, fordi klageren allerede med

rette havde bestridt kravet. I [25-292](#) blev et rykkergebyr krediteret, fordi udbyderen ikke havde stillet det omtvistede beløb i bero under klagebehandlingen, og i [25-346](#) blev rykker- og genåbningsgebyrer krediteret, fordi kontospærringen skyldtes en administrativ fejl hos selskabet.

Rimelig grund mangler også, når kravet slet ikke består. I Forbrugerombudsmandens sag af 25. maj 2016 var der ikke tilstrækkelig dokumentation for, at der overhovedet var indgået en abonnementsaftale; rykkerskrivelserne var derfor ikke fremsendt med rimelig grund efter § 9 b, stk. 1, og fremgangsmåden var i strid med god markedsføringsskik ([se sagen](#)). Tilsvarende i udlejersagen af 26. maj 2004, hvor udlejeren ikke havde sendt de lovede giroindbetalingskort: en kortere betalingsforsinkelse bør da ikke udløse rykkergebyrer, og Forbrugerombudsmanden bemærkede, at rykkerskrivelser med gebyr ikke bør »eskalere til et meningsløst omfang« ([se sagen](#)).

Grænsetilfælde. Netbank-sagen af 5. november 2014 viser, at »rimelig grund« også rummer en risikofordeling: da en forbruger betalte inden fristen, men beløbet først kom frem efter fristens udløb, fandt Forbrugerombudsmanden **ikke** tilstrækkeligt grundlag for at anse inkassogebyr og -omkostninger for stridende mod §§ 9 a-9 b, fordi debitor kontrollerer betalingstidspunktet, mens kreditor ikke kan se, om betaling er sket ([se sagen](#)).

LOV	Markedsføringsloven § 3	Renteloven § 9b, stk. 1-2	Renteloven § 9a, stk. 1
PRAKSIS			
	Landsretten · Landsrettens dom om inkassoomkostninger og rykkergebyrer		11.01.2008
	Forbrugerombudsmanden · Optikerkædes opkrævning af rykkergebyrer i strid med renteloven		09.03.2023
	Forbrugerombudsmanden · Virksomhedshandling i strid med god markedsføringsskik ved fremsendelse af rykkerskrivelser uden aftalegrundlag		25.05.2016
	Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmanden: Inkassogebyr og -omkostninger ved forsinket betaling via netbank		05.11.2014
	Forbrugerombudsmanden · Erhvervsdrivende opkrævede ulovligt rykkergebyr over 100 kr.		27.07.2010
	Forbrugerombudsmanden · Udlejers krav på rykkergebyr afvist grundet manglende fremsendelse af giroindbetalingskort		26.05.2004
	Teleankenævnet · Bindingsperiode og opsigelse af internetabonnement: Ret til tilbagebetaling efter lukning af forbindelse		16.06.2026
	Teleankenævnet · Uenighed om rådgivning ved udlandsforbrug og roamingpakker på mobilabonnement		16.06.2026
	Teleankenævnet · Teleankenævnet: Uenighed om slutaftregning ved opsigelse af mobilt bredbånd efter mundtlig aftale om bortfald af binding		08.05.2026
	Ankenævnet for Energi · Grøn Elforsyning A/S dømt til at tilbagebetale 1.427 kr. – introduktionstilbud om gratis strøm ikke dokumenteret		12.12.2024
	Det finansielle ankenævn · Tvist om rykkergebyrer, inkassoomkostninger og renter efter manglende fremmøde i retten		22.06.2007

»En sammenhængende restance« – kernefortolkningen af § 9 b, stk. 2, 2. pkt.

§ 5

Den praktisk vigtigste fortolkning knytter sig til 2. pkt. i [§ 9 b, stk. 2](#): »Har skyldneren inden for en sammenhængende periode til stadighed været i restance vedrørende samme skyldforhold, kan der uanset 1. pkt. højst kræves rykkergebyr for 3 skrivelser vedrørende restancerne i den pågældende periode.« Reglen afskærer den ellers oplagte omgåelse, hvor kreditor behandler hver misligholdt månedssydelse som en selvstændig »ydelse« med sine egne tre gebyrer.

Abonnementsmodellen underkendt. I optikersagen af 9. marts 2023 udlejede kæden briller mod en fast månedlig betaling og opkrævede tre rykkergebyrer **for hver** udeblevet månedssydelse. Selv om forbrugeren løbende foretog enkelte indbetalinger, kom restancen aldrig ned på 0 kr. i abonnementsperioden. Forbrugerombudsmanden konkluderede:

»Efter Forbrugerombudsmandens opfattelse var der derfor tale om én varig restance i rentelovens forstand.«

Der kunne dermed højst kræves tre rykkergebyrer for hele perioden, og kæden – der havde opkrævet betydeligt flere – blev afkrævet at standse praksis og tilbagebetale til både nuværende og tidligere kunder ([se sagen](#)).

Landsretten: afdrag afbryder ikke restanceperioden. Vestre Landsret nåede samme resultat i en udlægssag i [BS-401/2018-VLR](#). Basisbank gjorde gældende, at der kun var opkrævet to gebyrer pr. ydelse, at alle rykkere havde tjent et reelt formål, fordi debitor betalte afdrag imellem dem, og at banken ved at rykke frem for at gå til inkasso havde sparet skyldneren for omkostninger. Landsretten tiltrådte alligevel fogedrettens afvisning af det fjerde gebyr:

»Basisbank A/S har herefter ikke været berettiget til at tilskrive mere end 3 rykkergebyrer, jf. rentelovens § 9 b, stk. 2, 2. pkt.«

Det afgørende var, at skyldneren ikke havde betalt et tidligere rykkergebyr på 100 kr. med renter på 22,06 kr. – restanceperioden var derfor **ikke afbrudt**, uanset de mellemliggende afdrag. Et enkelt ubetalt gebyr holder altså restancen i live og lukker for yderligere gebyrer.

Efter dom er kilden udtømt. Fogedretten i Nykøbing Falster afviste i [FS-2735/2012-NYK](#) gebyrer for seks-syv »afdragsrykkere« pålagt efter dommen. Retten citerede forarbejderne til renteloven:

»Der er ikke herudover fastsat regler i renteloven (eller anden formueretlig lovgivning) om kreditors ret til at kræve udenretlige inddrivelsesomkostninger dækket af skyldner, og dette spørgsmål beror således på, om der i øvrigt er den fornødne hjemmel hertil, f.eks. i parternes aftale eller i almindelige erstatningsregler.«

Da rekvirentens omkostninger til efterfølgende udenretlig inddrivelse allerede var dækket af de tilkendte sagsomkostninger, og der hverken forelå aftale- eller erstatningsretlig hjemmel, kunne de 300 kr. ikke medtages i opgørelsen.

LOV	Renteloven § 9b, stk. 2	Renteloven § 9a, stk. 1	
PRAKSIS	Landsretten · Landsretten stadfæster fogedrettens afgørelse om rykkergebyrer i udlægssag		14.12.2018
	Byretten · Afgørelse om afvisning af gebyrer for afdragsrykkere i fogedsag		07.05.2012
	Forbrugerombudsmanden · Optikerkædes opkrævning af rykkergebyrer i strid med renteloven		09.03.2023

Varslingskravet: ingen inkassoomkostninger uden forudgående rykker med 10-dages-frist

Inkassogebyret på 100 kr. efter § 9 b, stk. 3, og de egentlige inddrivelsesomkostninger efter § 9 a er to forskellige ting – og de sidste er betinget af et **udtrykkeligt varsel**.

Efter [bekendtgørelsens § 3, stk. 1](#) (fremmedinkasso) og [§ 4, stk. 1](#) (egeninkasso) gælder kravet kun, hvis

- der forinden er sendt en **rykkerskrivelse**,
- med angivelse af, at manglende betaling inden en frist på **mindst 10 dage fra afsendelsen** vil kunne medføre, at der pålægges **yderligere inddrivelsesomkostninger**, og
- det i øvrigt har været **relevant** at iværksætte det pågældende skridt.

Varslet skal stå i selve rykkeren. I Forbrugerombudsmandens sag af 4. august 2010 havde et inkassoselskab sendt en rykkerskrivelse med en vedlagt, udateret påmindelsesseddel. Rykkeren varslede kun om inkassogebyr, ikke om inkassoomkostninger, og der var »ikke en sikker sammenhæng« mellem skrivelsen og den vedlagte seddel. Forbrugerombudsmanden indskærpede, at inkassoomkostningerne skal fremgå af selve rykkerskrivelsen, hvis de skal kunne opkræves ([se sagen](#)).

Ingen rykker overhovedet = ingen omkostninger. I sagen af 19. februar 2024 havde et parkeringsselskab indgået afdragsordninger, hvis vilkår udtrykkeligt sagde, at kravet ville gå til inkasso **uden** forudgående varsel. Da forbrugerne misligholdt én ydelse, blev kravet sendt til inkasso, og forbrugerne blev pålagt inkassoomkostninger, uden at de havde modtaget en rykker. Forbrugerombudsmanden indskærpede både [inkassolovens § 9](#) og [§ 10, stk. 1](#) og fastslog, at selskabet havde forsøgt at inddrive inkassoomkostninger i strid med [rentelovens § 9 a](#) – også fordi afdragsordningerne selv udelukkede rykkere ([se sagen](#)).

Relevanskravet er reelt. Retten i Kolding frifandt i [BS-1304/2007-KOL](#) for udenretlige inkassoomkostninger, fordi kravet var overgivet til et inkassobureau, selv om skyldneren allerede havde bestridt fordringen. Retten sondrede skarpt mellem bureau og advokat med henvisning til **UFR 2004.99 H**: en advokat kan kræve inkassosalær for en bestridt fordring, fordi advokaten kan indbringe sagen for retten, mens et inkassobureau ikke har den beføjelse. Når det måtte stå kreditor klart, at inddrivelse via bureauet ikke ville føre til et resultat, var skridtet ikke »rimeligt og relevant«. Rykkergebyrerne faldt samtidig – dels fordi indsigelserne var kendt før første rykker, dels fordi rykkerne var sendt med under 10 dages mellemrum.

Vestre Landsret nuancerede billedet i [BS-1883/2007-VLR](#):

»Det forhold, at der er gjort indsigelse mod kravet, findes ikke i sig selv at udelukke, at en kreditor kan afgive rykkerbrev med inkassovarsel og overgive kravet til inkasso med den virkning, at der kan kræves rykkergebyr og inkassogebyr efter rentelovens § 9 b, stk. 1.«

Men samtidig afviste landsretten et beløb for udenretlig fremmedinkasso, netop fordi »kreditor ved overgivelsen til inkasso var bekendt med indsigelser fra debtors side«. Sondringen er altså: en indsigelse spærrer ikke automatisk for **gebyrerne** efter § 9 b, men den kan meget vel gøre selve **fremmedinkassoskridtet** irrelevant efter § 9 a.

LOV

[Bekendtgørelse om udenretlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling § 3, stk. 1](#)

[Bekendtgørelse om udenretlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling § 4, stk. 1](#)

[Inkassoloven § 9](#)

[Inkassoloven § 10, stk. 1](#)

[Renteloven § 9a, stk. 1](#)

[Renteloven § 9b, stk. 1, 3](#)

PRAKSIS **Landsretten** · Landsrettens dom om inkassoomkostninger og rykkergebyrer

11.01.2008

Byretten · Afslag på krav om inkassoomkostninger ved inddrivelse af bestridt fordring

02.11.2007

Forbrugerombudsmanden · Inkassoselskabs opkrævning af inkassoomkostninger uden forudgående rykkerskrivelse og i strid med afdragsordning 19.02.2024

Forbrugerombudsmanden · Inkassoselskab indskærpes for mangelfuldt varsel om inkassoomkostninger 04.08.2010

Højesteret 2013: loftet er udtømmende, og

§ 7 Forbrugerombudsmanden har generel tilsynskompetence

Den principielle afklaring kom med Højesterets dom af 4. juli 2013 i [Sag 335/2012](#) (Forbrugerombudsmanden mod KGS Europe ApS), som Forbrugerombudsmanden selv har refereret som en fastslåelse af, at opkrævning ud over maksimumsatserne er ulovlig (se [omtalen](#)). Sø- og Handelsretten havde afvist sagen med henvisning til, at inkassobranchen havde sit eget tilsyn hos Rigspolitiet. Højesteret omgjorde afvisningen og gav Forbrugerombudsmanden medhold på begge punkter.

Tilsynskompetencen:

»Inden for markedsføringslovens anvendelsesområde er Forbrugerombudsmandens tilsynskompetence generel og omfatter alle typer af erhvervsdrivende. I overensstemmelse med forudsætningerne herom i forarbejderne til markedsføringsloven finder Højesteret, at sektorspecifik lovgivning med et særskilt tilsyn er uden betydning for Forbrugerombudsmandens kompetence efter markedsføringsloven, medmindre andet er fastsat ved lov.«

Da [inkassoloven](#) ikke indeholder nogen begrænsning heraf, kan Forbrugerombudsmanden føre tilsyn med inkassovirksomheders aftalevilkår, herunder overholdelsen af renteloven og bekendtgørelsen.

Omkostningsloftet:

»Fremsendelse af girokort og addressesøgning må efter Højesterets opfattelse anses for en del af sådant sædvanligt inkassoarbejde, og udgifterne dertil er derfor indeholdt i inddrivelsesomkostningerne og dermed omfattet af de begrænsninger, der er fastsat i bilag 1 til bekendtgørelsen.«

Dommen etablerer dermed, at maksimumbeløbene i bilag 1 er **udtømmende** for det sædvanlige inkassoarbejde. Man kan ikke lovligt udskille administrative delydelser og fakturere dem særskilt oven i loftet. Højesteret afviste desuden en indsigelse om manglende retlig interesse: Forbrugerombudsmanden har en selvstændig offentligretlig interesse i at få retstilstanden afklaret for fremtidig håndhævelse, selv om parterne undervejs var blevet enige.

LOV

[Inkassoloven § 9](#)[Markedsføringsloven § 22](#)[Markedsføringsloven § 27](#)[Renteloven § 9b, stk. 1](#)[Renteloven § 9a, stk. 4](#)

PRAKSIS

Højesteret · Forbrugerombudsmandens kompetence og loft over inkassoomkostninger 04.07.2013

Forbrugerombudsmanden · Højesteret fastslår ulovlighed af inkassogebyrer over maksimumsatser og Forbrugerombudsmandens tilsynskompetence 22.08.2013

God inkassoskik: generalklausulen i inkassolovens § 9 og dens forarbejder

§ 8

Inkassolovens § 9 er kort: »Inkassovirksomhed skal udøves i overensstemmelse med god inkassoskik. Det er i strid med god inkassoskik at anvende metoder, der udsætter nogen for urimelig pression, skade eller ulempe.« De originale bemærkninger til bestemmelsen ([LSF 132, 1996-97](#)) er usædvanligt detaljerede og fungerer stadig som den centrale fortolkningskilde. Ledesynspunktet er proportionalitet:

»I forhold til skyldneren forudsættes det, at der generelt ikke må anvendes virkemidler, som lægger et stærkere pres på skyldneren, når det må antages, at en lempeligere fremgangsmåde ville føre til samme resultat.«

Forarbejderne opregner – ikke udtømmende – bl.a. følgende som stridende mod god inkassoskik:

- at iværksætte inkassoskridt **uden forinden at vurdere kravets berettigelse**, eller at inddrive endnu ikke forfaldne krav,
- **vildledende udtalelser** om faktum eller retsregler, herunder henvisning til tvangsfuldbyrdsregler, der ikke kan anvendes i det konkrete tilfælde,
- **trussel om retlige skridt**, som det ikke er aktuelt at foretage, eller om politianmeldelse uden formodning om strafbart forhold,
- **opsigtsvækkende skridt**, der udstiller skyldneren – uniformerede besøg, biler mærket »inkasso« uden for bopælen, eller kuverter påtrykt »rykker«/»sidste varsel«,
- at **afkræve skyldneren inkassoomkostninger, som der ikke er hjemmel til at kræve**,
- at **fortsætte inddrivelsen trods en berettiget indsigelse**: bestrider skyldneren fordringens eksistens eller opgørelse, vil det normalt være i strid med god inkassoskik at fortsætte, medmindre nærmere undersøgelser viser, at indsigelsen ikke er berettiget,
- at fortsætte inddrivelsen efter at være blevet bekendt med, at skyldneren har en **verserende gældssaneringssag**.

Praksis følger opregningen tæt. Forbrugerombudsmanden fandt i sagen af 12. maj 2004, at det var i strid med god markedsføringsskik at true med, at et **mundtligt** forlig omgående ville blive sendt i fogedretten – et sådant forlig kan ikke tvangsfuldbyrdes ([se sagen](#)). Samme dato blev brugen af »Godkendt/Autoriseret af Rigspolitichefen« på inkassobreve anset for vildledende, og firmaet blev pålagt alene at inkassere **ubestridte** krav ([se sagen](#)). Markedsføringskonceptet »Den sorte Mand« – en person i bowlerhat og kjolesæt, der fulgte skyldneren tæt – var en grov overtrædelse af kravet om god markedsføringsskik ([se sagen](#)).

Rolleblanding. Det er uforeneligt med god markedsføringsskik, at en inkassovirksomhed samtidig optræder som **långiver** over for sine egne debitorer; Forbrugerombudsmanden anså det for »en ubehagelig og upassende pression«, fordi skyldnere i inkassosager typisk er økonomisk trængte og let påvirkelige ([se sagen](#)). Omvendt var det **ikke** i strid med god inkasso- og markedsføringsskik at udlodde præmier på op til 25.000 kr. blandt skyldnere, der påbegyndte og overholdt afdragsordninger – forudsat gennemsigtige vilkår og udtrykkelig oplysning om, at andre kreditorer kan gøre udlæg i præmierne ([se sagen](#)).

Aftaleretlige overgreb. I sagen af 3. marts 2023 havde en skyldner rettet rentesatsen i et forligstilbud til 0 % og returneret det underskrevet. Efter [aftalelovens § 6, stk. 1](#) udgjorde det et afslag kombineret med et nyt tilbud; da inkassovirksomheden afviste modtilbuddet, forelå der ingen aftale – og de betalingsservicetræk, virksomheden alligevel gennemførte, var uautoriserede efter [betalingslovens § 82, stk. 1](#) og i strid med god inkassoskik ([se sagen](#)). I sagen af 2. februar 2024 blev to praksisser indskærpet: forhøjelse af afbetalingsaftalers månedsydelse ved **negativ aftalebinding**, og brug af betegnelsen »**gældssanering**« om et tilbud om delvis eftergivelse ([se sagen](#)):

»Det vil endvidere være særligt betænkeligt, hvis økonomisk svage skyldnere ensidigt får ændret deres månedlige ydelser, da disse skyldnere generelt vil have meget lave rådighedsbeløb. Der vil derfor være stor risiko for, at forhøjelsen medfører, at skyldneren misligholder anden gæld og bliver pålagt yderligere inkassoomkostninger.«

Forholdene blev henført under [markedsføringslovens § 3](#) og [§ 4](#) samt vildledningsforbuddet i [§ 5](#) og [§ 6](#), jf. [§ 8](#), og tillige under inkassolovens § 9.

LOV

Aftaleloven § 6, stk. 1

Betalingsloven § 82, stk. 1

Inkassoloven § 9

Markedsføringsloven § 3

Markedsføringsloven § 4

Markedsføringsloven § 5

Markedsføringsloven § 6

PRAKSIS

Forbrugerombudsmanden · Inkassoselskabs brug af negativ aftalebinding og vildledende markedsføring af gældssanering

02.02.2024

Forbrugerombudsmanden · Inkassovirksomheds uautoriserede opkrævninger efter uoverensstemmende accept af forligstilbud

03.03.2023

Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmandens vurdering af lodtrækning om præmier i inkassosager

23.03.2018

Forbrugerombudsmanden · Inkassobureauers långivning til egne debitorer er uforenelig med god markedsføringsskik

28.07.2005

Forbrugerombudsmanden · Vildledende inkassopraksis: Trussel om fagedret på baggrund af mundtligt forlig

12.05.2004

Forbrugerombudsmanden · Vildledende brug af "Godkendt af Rigspolitichefen" og fortsat inkassoinddrivelse af bestridte krav

12.05.2004

Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmandens vurdering af markedsføringskonceptet "Den sorte Mand" som stridende mod god markedsføringsskik

12.05.2004

Påkravsskrivelsen efter inkassolovens § 10 – indhold, frist og skærpelse ved gammel gæld

[Inkassolovens § 10, stk. 1](#) er en absolut procesbetingelse: før der over for skyldneren må iværksættes **andre foranstaltninger** med henblik på inddrivelse, skal der være sendt en påkravsskrivelse, og fristen skal være udløbet – bortset fra retslige skridt, hvor overholdelse ville medføre nærliggende risiko for, at fordringen ikke kan inddrives, jf. [§ 11](#).

Efter [stk. 2](#) skal skrivelsen tydeligt angive »alle oplysninger, som er nødvendige for skyldnerens bedømmelse af fordringen«. Forarbejderne konkretiserer: kreditors og skyldnerens navn og adresse, det forhold kravet støttes på, specifikation i **hovedstol og rente**, grundlaget for renteberegningen (satser og fra hvilken dato – bl.a. så skyldneren kan kontrollere, at der ikke opkræves forældede renter), samt så vidt muligt oplysning om påløbne og fremtidige **inkassoomkostninger**. Efter [stk. 3](#) skal fristen være mindst 10 dage fra afsendelsen; forarbejderne bemærker udtrykkeligt, at kravet blev sat til 10 dage frem for de 8, arbejdsgruppen havde foreslået i [betænkning nr. 1321/1996](#).

Skærpelse ved genoptagelse af gammel gæld. I sagen af 9. marts 2023 inddrev et inkassoselskab 3.109 forældelsestruede bankkrav, hvor der ikke var foretaget inddrivelsesskridt i 8-10 år. Standardbrevet oplyste hverken stiftelsestidspunkt, oprindelig hovedstol, kravets opgørelse eller et reelt kreditorreferencenummer (skyldnerens CPR-nummer blev brugt i stedet). Formålet var at få skyldneren til at betale eller underskrive en skyldnererklæring og dermed afbryde forældelsen. Forbrugerombudsmanden indskærpede både § 9 og § 10 og fremhævede, at påkravsskrivelsen skal give skyldneren mulighed for at vurdere kravets berettigelse og opgørelse, **før** der indgås forlig – og at der stilles skærpede krav, når kravet er gammelt ([se sagen](#)).

Den processuelle sanktion. Fogedretten i Nykøbing Falster nægtede i [FS-8335/2009-NYK](#) at pålægge skyldneren retsafgift og rekvirentsalær:

»Fogedretten finder herefter under henvisning til, at rekvirenten ikke forinden sagens indbringelse for fogedretten har sendt inkassobrev, at sagens omkostninger i form af retsafgift og rekvirentsalær ikke kan pålægges rekviritus.«

Retten afviste samtidig, at undtagelsen i § 11 kunne anvendes. Manglende påkrav rammer også den forenkede inkassoproces: i [FS-6840/2023-HBK](#) stadfæstede Højesteret afvisningen af et betalingspåkrav efter [retsplejelovens § 477 a](#), fordi påkravsskrivelsen ikke var kommet frem til skyldneren – en afgørende proceduremæssig mangel. (Selve den forenkede inkassoproces behandles i [betalingspaakrav-forenklet-inkassoproces](#).)

LOV	Inkassoloven § 9	Inkassoloven § 10, stk. 1-3	Inkassoloven § 11	Retsplejeloven § 477a
PRAKSIS	Byretten · Kæremål vedrørende afvisning af betalingspåkrav			22.01.2024
	Byretten · Fogedretssag om manglende inkassobrev og betaling af sagsomkostninger			12.01.2010
	Forbrugerombudsmanden · Inkassoselskab indskræpes for mangelfulde oplysninger ved genoptagelse af inddrivelse af gammel gæld			09.03.2023

§ 10 Bevisbyrden for, at den gebyrbelagte skrivelse er kommet frem

Gebyrreglerne forudsætter, at skrивelsen faktisk er nået frem – og bevisbyrden ligger hos kreditor.

Det mest markante eksempel er Forbrugerombudsmandens behandling af **139 klager** over ét parkeringsselskab, der havde opkrævet kontrolafgifter, rykkergebyrer, inkassogebyrer og inkassoomkostninger. Selskabet redegjorde for sine postrutiner og fremlagde kopier af rykkerskrivelser fra sine it-systemer, men ikke dokumentation for selve postomdelingen. Forbrugerombudsmanden fandt, at det høje antal klager inden for en afgrænset periode indikerede uregelmæssigheder i omdelingen, og at selskabet ikke havde bevist, at brevene var kommet frem. Konsekvensen var, at selskabet **ikke var berettiget til at opkræve rykker- og inkassogebyrer samt inkassoomkostninger**; Forbrugerombudsmanden biintervenerede endvidere i to ankesager til støtte for forbrugerne ([se sagen](#)).

Samme princip er slået igennem processuelt i [FS-6840/2023-HBK](#), hvor Højesteret stadfæstede afvisning af et betalingspåkrav, fordi påkravsskrivelsen ikke var **leveret** til skyldner.

Praktisk betyder det, at kreditor bør kunne dokumentere afsendelsestidspunkt og omdelingsforløb, når gebyrgrundlaget bestrides. Et it-systemudtræk, der viser, at brevet er **dannet**, er ikke i sig selv bevis for, at det er **kommet frem**.

LOV	Inkassoloven § 10, stk. 1	Renteloven § 9b, stk. 1-2
-----	---	---

PRAKSIS	Byretten · Kæremål vedrørende afvisning af betalingspåkrav	22.01.2024
	Forbrugerombudsmanden · Parkeringssselskabs opkrævning af rykkergebyrer og inkassoomkostninger: Bevisbyrde for modtagelse af breve	24.08.2023

§ 11 Forrentning af gebyrerne og grænsefladen til sagsomkostninger

Gebyrerne forrentes som sagsomkostninger. Østre Landsret tog i [BS-1284/2018-OLR](#) stilling til, om der kunne tvangsfuldbyrdes renter af 300 kr. i rykkergebyrer og 100 kr. i inkassogebyr. Fogedretten havde afvist; landsretten ændrede afgørelsen:

»Det er ikke et krav, at forrentningen fremgår af domskonklusionen, og det følger af Højesterets dom af 20. april 2007, U.2007.1882H, at rykker- og inkassogebyrer i henhold til rentelovens § 9 b sidestilles med sagsomkostninger.«

Gebyrerne forrentes derfor efter [rentelovens § 8 a](#) fra fuldbyrdelsesfristens udløb med rente efter [§ 5, stk. 1 og 2](#), uanset at forrentningen ikke er nævnt i dommen.

Fremmedinkasso kan tilkendes ved siden af advokattaksterne. Byretterne havde længe fratrullet udgifter til fremmedinkasso i det takstmæssige advokatsalær. Østre Landsret ændrede denne praksis i [BS-252/2008-OLR](#) med direkte støtte i Retsplejerådets bemærkninger i [betænkning nr. 1436/2004, kapitel 7](#):

»Der bør derfor efter Retsplejerådets opfattelse ikke ved siden af et tilkendt sagsomkostningsbeløb til dækning af advokatbistand være mulighed for at få dækket udgifter til advokat efter rentelovens regler om udenretslige inkassoomkostninger. Derimod bør der efter Retsplejerådets opfattelse ikke være noget til hinder for ved siden af sagsomkostninger efter retsplejelovens regler at få dækket eventuelle rykkergebyrer, inkassogebyr og/eller udgifter til egen inkasso eller til fremmedinkasso hos en autoriseret inkassovirksomhed efter rentelovens regler om udenretslige inkassoomkostninger.«

Da inddrivelsen konkret var udført af et kreditforsikringsselskab, og kravet på 1.200 kr. svarede præcist til maksimumbeløbet for fremmedinkasso af fordringer på 10.001-25.000 kr. i bilag 1, blev beløbet tilkendt ved siden af advokatsalæret.

Men småsagsreglerne sætter en grænse. I [BS-446/2008-NAE](#) blev der i en udeblivelsesdom påstået 1.600 kr. i udenretlige inddrivelsesomkostninger, 300 kr. i rykkergebyrer og 100 kr. i inkassogebyr på en hovedstol på 36.043,70 kr. Retten tilkendte kun de 400 kr. i gebyrer og afviste de 1.600 kr.:

»Beløb, der tilkendes efter rentelovens regler om udenretlige omkostninger til fremmedinkasso, skal derfor fratrækkes. Det er herved uden betydning, om det er en advokat eller en anden dækningsberettiget repræsentant.«

Begrundelsen var, at forarbejderne til [retsplejelovens kapitel 39](#) om småsager forudsætter, at advokatbistand ikke er nødvendig, og at omkostningerne derfor højst kan svare til inkassosagstaksterne.

Og efter dom er sporet lukket. Som fastslået i [FS-2735/2012-NYK](#) er kreditors efterfølgende udenretlige inddrivelsesarbejde – herunder afdragsrykkere ved misligholdt afdragsordning – allerede dækket af de tilkendte sagsomkostninger. Om selve tvangsfuldbyrdelsen henvises til [fogedretsbehandling](#).

LOV

[Renteloven § 5, stk. 1-2](#)
[Renteloven § 8a](#)
[Renteloven § 9a, stk. 5](#)
[Renteloven § 9b](#)
[Retsplejeloven § 312, stk. 2](#)

PRAKSIS	Landsretten · Kære af fogedrettens kendelse om afvisning af tvangsfuldbyrdelse af renter på rykker- og inkassogebyrer	10.12.2018
	Landsretten · Grov- Kleinsmedes & Maskinbyggeres Aktieselskab mod Tidligere Sagsøgte om udenretlige inddrivelsesomkostninger	17.03.2008
	Byretten · Afgørelse om afvisning af gebyrer for afdragsrykkere i fogedsag	07.05.2012
	Byretten · Udeblivelsesdom i småsag vedrørende ubetalt maling og inkassoomkostninger	08.04.2008

Handelstransaktioner: det faste kompensationsbeløb og direktiv 2011/7/EU

§ 12

Uden for forbrugerforhold suppleres § 9 a, stk. 1, af en EU-retligt bestemt ordning. [Rentelovens § 9 a, stk. 3](#) bestemmer, at angår kravet vederlag i henhold til en aftale omfattet af [§ 1, stk. 4](#) – dvs. levering af varer eller tjenesteydelser mellem erhvervsdrivende indbyrdes eller mellem en erhvervsdrivende og en offentlig myndighed – kan fordringshaver kræve et **fast kompensationsbeløb** til dækning af inddrivelsesomkostninger ved forsinket betaling. Retten kan ikke udelukkes ved aftale, handelsbrug eller anden sædvane.

Bestemmelsen blev indsat ved ændringsloven af 19. december 2012 (i kraft 1. marts 2013) til gennemførelse af [direktiv 2011/7/EU om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner](#), navnlig [artikel 6](#) og [artikel 7, stk. 3](#). Af de paragrafspecifikke bemærkninger fremgår tre forhold, som ofte overses i praksis:

- Kompensationsbeløbet **forfalder uden rykkerskrivelse**: »Kompensationsbeløbet forfalder til betaling, uden det er nødvendigt at sende en rykkerskrivelse til skyldner.«
- Det **påvirker ikke** kravet efter § 9 a, stk. 1: kreditor beholder retten til rimelige og relevante inddrivelsesomkostninger ved siden af.
- Den danske regel går **videre end direktivet**: mens direktivets artikel 7, stk. 3, blot lader et udelukkende kontraktvilkår være »formodet klart urimeligt«, fastslår § 9 a, stk. 3, 3. pkt., at et sådant vilkår ikke gyldigt kan aftales – forarbejderne betegner det udtrykkeligt som »en merimplementering, der indebærer en bedre retsstilling for kreditor«.

Beløbets størrelse fastsættes administrativt efter [§ 9 a, stk. 4](#), 2. pkt. Af bemærkningerne hertil: »Efter direktivets artikel 6, stk. 1 og 2, er fordringshaver berettiget til fra skyldneren som minimum at modtage et fast beløb på 40 euro [...] Et kompensationsbeløb på 310 kr. vil derfor på nuværende tidspunkt være passende.« Beløbet blev udmøntet i bekendtgørelsens § 2 ved [bekendtgørelse nr. 105 af 2. februar 2013](#) med virkning fra 1. marts 2013 – og med udtrykkelig undtagelse for forbrugeraftaler omfattet af rentelovens § 7, stk. 1. Samme ændring gav i handelsforhold adgang til at få dækket **faktiske** omkostninger, der overstiger de faste beløb i bilag 1 og 2.

Bemærk endelig samspillet med morarentereglerne: [morarentesatsen i § 5, stk. 1](#) blev ved samme ændringslov hævet fra referencesatsen + 7 pct. til + 8 pct. netop for at opfylde direktivets minimumskrav.

LOV

[Renteloven § 1, stk. 4](#)[Renteloven § 5, stk. 1](#)[Renteloven § 7, stk. 1](#)[Renteloven § 9a, stk. 3-4](#)

Morarente- og gebyrvilkår i forbrugeraftaler – grænsen til aftalelovens § 36

§ 13

Rykker- og inkassogebyrer opstår sjældent isoleret; de indgår i et samlet opkrævningsapparat, hvis vilkår også prøves efter aftale- og markedsføringsretten.

Morarentevilkår. I sagen af 15. december 2010 anvendte et realkreditinstitut et vilkår om morarente på 1,5 % pr. **påbegyndt** måned fra forfaldsdagen, så en forbruger, der betalte den 2. januar, blev afkrævet rente for hele januar. Instituttet påberåbte sig undtagelsen i [rentelovens § 7, stk. 4](#). Forbrugerombudsmanden anførte, at [§ 5](#) må anses for den deklaratoriske regel også for de omfattede finansielle virksomheder, at der ikke kan kræves morarente for en periode, der ligger efter opfyldelsen, og henviste til artikel 3 i **direktiv 93/13/EØF** om urimelige kontraktvilkår: et vilkår, der pålægger forbrugeren en uforholdsmæssigt stor godtgørelse, vil ofte være urimeligt. Vilkåret blev ændret, og Forbrugerombudsmanden henledte Justitsministeriets opmærksomhed på, at »tiden var løbet fra« [§ 7, stk. 4](#) ([se sagen](#)).

Overtrædelse af rentelovens morarenteregler = overtrædelse af god markedsføringsskik. Det blev indskærpet over for bilbranchen i 2014, med den præcisering, at forudgående oplysning om morarente ikke er en betingelse for at kunne opkræve den, og at morarente ved manglende forudfastsat forfaldsdag kan kræves 30 dage efter betalingsanmodningen, jf. [rentelovens § 3, stk. 2](#) ([se sagen](#)).

Ensidige gebyrændringer. Et vilkår, der gav virksomheden ret til ensidigt at ændre priser og gebyrer uden varsel, blev anset for urimeligt og ugyldigt efter [aftalelovens § 38 c](#), jf. [§ 36](#), og i strid med [markedsføringslovens § 3](#) ([se sagen](#)).

Gebyrer skal være aftalt – ikke blot publiceret. Ankenævnet på Energiområdet ophævede i [SPA-24/06657](#) et gebyr på 1.000 kr. for iværksættelse af en lukkeprocedure, fordi gebyrets størrelse hverken fremgik af kontrakten eller leveringsbetingelserne, men alene af selskabets hjemmeside. Nævnet lagde Forbrugerombudsmandens gebyrvejledning til grund:

»I relation til aftalevilkår om gebyrer bemærkes i den forbindelse, at det efter Forbrugerombudsmandens opfattelse som udgangspunkt ikke vil være tilstrækkeligt, at oplysningerne blot er tilgængelige fx på den erhvervsdrivendes hjemmeside som en del af dennes forretningsbetingelser. Forbrugernes opmærksomhed skal eksplicit henledes på sådanne oplysninger inden aftalens indgåelse, før vilkåret kan anses for aftalt mellem parterne.«

Nævnet fandt desuden, at gebyret ikke afspejlede selskabets faktiske omkostninger.

LOV	Aftaleloven § 36	Aftaleloven § 38c	Markedsføringsloven § 3	Renteloven § 3, stk. 2
	Renteloven § 5	Renteloven § 7, stk. 4		
PRAKSIS	Forbrugerombudsmanden · Urimeligt aftalevilkår om ensidig ændring af priser og gebyrer uden varsel			17.12.2024
	Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmandens indskærpelse vedrørende morarente og god markedsføringsskik			17.07.2014
	Forbrugerombudsmanden · Realkreditinstituts anvendelse af urimeligt morarentevilkår i privatkundeførelser			15.12.2010
	Ankenævnet for Energi · Vindstød A/S: Delvist medhold om tilbagebetaling af 1.000 kr. lukkegebyr – acontomodregning godkendt			28.06.2024

Afgrænsningen mod andre gebyrtyper: hvornår er et gebyr overhovedet et rykkergebyr?

§ 14

En tilbagevendende konfliktlinje er, om et gebyr overhovedet falder ind under § 9 b – eller skal bedømmes efter et andet regelsæt. Kvalifikationen er afgørende, fordi den bestemmer både loftet og klageorganets kompetence.

Tidspunktet er kriteriet. Parkeringsklagenævnet formulerede sondringen præcist i afgørelsen af 4. august 2026 om et ANPR-baseret »administrationsgebyr« på 89 kr.: gebyret var pålagt inden eller i forbindelse med fremsendelsen af selve fakturaen – »og altså ikke i forbindelse med en efterfølgende rykkerskrivelse, jf. [rentelovens § 9 b](#) – hvorfor gebyret ikke udgør et rykkegebyr i rentelovens forstand«. Flertallet sidestillede i stedet gebyret med en kontrolafgift, som derfor skulle have været meddelt fysisk på køretøjet (se [sagen](#); tilsvarende i [den parallelle sag](#)). Nævnets mindretal ville omvendt henføre gebyret under renteloven som en inddrivelsesomkostning og afvise sagen som liggende uden for nævnets kompetence, med henvisning til Forbrugerombudsmandens sager **FO-22/11329-13** og **FO-22/05070-23**. Uenigheden viser, at kvalifikationsspørgsmålet fortsat er uafklaret i grænsetilfælde.

Bemærkelsesværdigt er det i øvrigt, at det parallelt opkrævede **rykkergebyr på 100 kr.** i sagen blev slettet af selskabet selv, fordi det var pålagt ved en fejl under en verserende klage – en linje der stemmer med praksis fra Teleankenævnet og Ankenævnet på Energiområdet ovenfor.

Gebyrer for betalingsmåde. Et gebyr for at modtage papirregning uden PBS-tilmelding er hverken et rykkergebyr eller en inddrivelsesomkostning, men skal dække de faktiske meromkostninger. Forbrugerombudsmanden fastsatte loftet til **50 kr.** netop under henvisning til, at gebyret ikke kan sidestilles med et rykkergebyr på op til 100 kr., fordi administrationen er mindre (se [sagen](#)).

Sektorregulering kan skærpe. I telesektoren følger det af [slutbrugerbekendtgørelsen § 16, stk. 2](#) og § 17, at det omtvistede beløb skal stilles i bero under klagebehandlingen – netop for at sikre klageadgang »uden at blive påført yderligere inddrivelsesomkostninger«, jf. [25-292](#). Den sektorregel har samme praktiske effekt som »rimelig grund«-kriteriet i § 9 b, stk. 1, men er en selvstændig hjemmel.

Uden for oversigten. Offentlige restancers inddrivelse efter gældsinddrivelsesloven, herunder restanceinddrivelsesmyndighedens rykkergebyr, følger et helt andet regelsæt og er ikke omfattet af renteloven; det samme gælder forældelse af hovedkravet, jf. [forældelse-pengekrav-afbrydelse](#), og kreditoplysningsregistrering, jf. [sletning-rki-experian-kreditoplysning](#).

LOV

[Renteloven § 9b, stk. 1](#)
[Slutbrugerbekendtgørelsen § 16, stk. 2](#)
[Slutbrugerbekendtgørelsen § 17](#)

PRAKSIS	Parkeringsklagenævnet · Kontrolafgift på 89 kr. fra OPARKO annulleret: Administrationsgebyr for ANPR-parkering sidestillet med kontrolafgift	04.08.2026
	Parkeringsklagenævnet · Efteropkrævning på 89 kr. for manglende parkeringstilladelse sidestillet med kontrolafgift og annulleret	04.08.2026
	Teleankenævnet · Bindingsperiode og opsigelse af internetabonnement: Ret til tilbagebetaling efter lukning af forbindelse	16.06.2026
	Teleankenævnet · Teleankenævnet: Uenighed om slutaftregning ved opsigelse af mobilt bredbånd efter mundtlig aftale om bortfald af binding	08.05.2026
	Forbrugerombudsmanden · Forbrugerombudsmandens fastsættelse af maksimalt gebyr for regninger uden PBS-tilmelding	08.07.2010

§ 15 Sammenfatning: den praktiske tjekliste

Praksis kan destilleres til en række kontrolpunkter, der i det væsentlige er ens for kreditor, skyldner og fogedret.

Før første rykker

- Er kravet forfaldent, og er der overhovedet et aftalegrundlag? Uden det er der ikke »rimelig grund« til at rykke, jf. Forbrugerombudsmandens sag af 25. maj 2016.
- Er skyldneren i stand til at betale – er fakturaen/girokortet faktisk sendt? Jf. udlejersagen af 26. maj 2004.

Rykkerne

Kontrolpunkt	Hjemmel	Konsekvens ved brud
Højst 100 kr. pr. skrivelse, alt inklusive	§ 9 b, stk. 2, 1. pkt.	Hele gebyret ulovligt
Højst 3 skrivelser pr. ydelse	§ 9 b, stk. 2, 1. pkt.	Overskydende gebyrer bortfalder
Højst 3 skrivelser for hele en sammenhængende restanceperiode	§ 9 b, stk. 2, 2. pkt.	Overskydende gebyrer bortfalder
Mindst 10 dages mellemrum	§ 9 b, stk. 2, 3. pkt.	Gebyret for den for tidlige rykker bortfalder
Rimelig grund – ikke ved berettiget indsigelse/klage	§ 9 b, stk. 1	Gebyret bortfalder
Kan fremkomsten bevises?	Almindelig bevisbyrde	Gebyr og omkostninger bortfalder

Før inkasso

- Rykkerskrivelse med **mindst 10 dages frist** og **udtrykkeligt varsel** om yderligere inddrivelsesomkostninger – i selve skrivelser, jf. bekendtgørelsens §§ 3-4 og Forbrugerombudsmandens sag af 4. august 2010.
- Påkravsskrivelse efter [inkassolovens § 10](#) med alle nødvendige oplysninger; skærpet ved gammel gæld.
- Er skridtet **relevant**? Er kravet bestridt, kan fremmedinkasso via bureau være uden mening, jf. [BS-1304/2007-KOL](#).
- Inkassogebyr højst 100 kr., og salæret højst bilag 1 (fremmedinkasso) henholdsvis bilag 2 (egeninkasso/frivilligt forlig). Loftet er udtømmende for sædvanligt inkassoarbejde, jf. [Sag 335/2012](#).

Efter dom

- Rykker- og inkassogebyrer forrentes automatisk som sagsomkostninger fra fuldbyrdelsesfristens udløb, jf. [BS-1284/2018-OLR](#).
- Nye »afdragsrykkergebyrer« kan som udgangspunkt ikke opkræves, jf. [FS-2735/2012-NYK](#).

Håndhævelsesbilledet. Retsskabelsen sker overvejende administrativt: Forbrugerombudsmanden indskærper, kræver praksisændring og – som i optikersagen – **tilbagebetaling til samtlige berørte nuværende og tidligere kunder**. Domstolene kommer typisk kun ind i billedet, når gebyrerne skal tvangsfuldbyrdes, hvor fogedretten af egen drift beskærer opgørelsen. Overtrædelse af inkassolovens § 10 er derudover strafbelagt efter [§ 29, stk. 1](#), med mulighed for selskabsansvar efter straffelovens 5. kapitel.

LOV

[Bekendtgørelse om udenretlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling § 3, stk. 1](#)

[Inkassoloven § 10](#)

[Inkassoloven § 29, stk. 1](#)

[Renteloven § 9b, stk. 1-3](#)

[Renteloven § 9a, stk. 1](#)

Landsretten · Kære af fogedrettens kendelse om afvisning af tvangsfuldbyrdelse af renter på rykker- og inkassogebyrer	10.12.2018
Byretten · Afgørelse om afvisning af gebyrer for afdragsrykkere i fogedsag	07.05.2012
Byretten · Afslag på krav om inkassoomkostninger ved inddrivelse af bestridt fordring	02.11.2007
Forbrugerombudsmanden · Optikerkædes opkrævning af rykkergebyrer i strid med renteloven	09.03.2023
Forbrugerombudsmanden · Inkassoselskab indskærpes for mangelfulde oplysninger ved genoptagelse af inddrivelse af gammel gæld	09.03.2023
Forbrugerombudsmanden · Virksomhedshandling i strid med god markedsføringsskik ved fremsendelse af rykkerskrivelser uden aftalegrundlag	25.05.2016
Forbrugerombudsmanden · Inkassoselskab indskærpes for mangelfuldt varsel om inkassoomkostninger	04.08.2010
Forbrugerombudsmanden · Udlejers krav på rykkergebyr afvist grundet manglende fremsendelse af giroindbetalingskort	26.05.2004

REFERENCE Lovgrundlag

8 paragraffer

Bekendtgørelse om udenretlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling § 3	stk. 1-2	Inkassoloven § 9	
Inkassoloven § 10	stk. 1-3	Markedsføringsloven § 3	
Renteloven § 1	stk. 2-4	Renteloven § 7	stk. 1
Renteloven § 9b	stk. 1-4	Renteloven § 9a	stk. 1-5

MATERIALE Citerede afgørelser

40 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS		1
04.07.2013	Forbrugerombudsmandens kompetence og loft over inkassoomkostninger	335-2012
LANDSRETTEEN · ANKEINSTANS		4
14.12.2018	Landsretten stadfæster fogedrettens afgørelse om rykkergebyrer i udlægssag	1448-1759
10.12.2018	Kære af fogedrettens kendelse om afvisning af tvangsfuldbyrdelse af renter på rykker- og inkassogebyrer	1347-1633
17.03.2008	Grov- Kleinsmedes & Maskinbyggeres Aktieselskab mod Tidligere Sagsøgte om udenretlige inddrivelsesomkostninger	5375-6448
11.01.2008	Landsrettens dom om inkassoomkostninger og rykkergebyrer	6890-8274
BYRETTEEN · FØRSTE INSTANS		5
22.01.2024	Kæremål vedrørende afvisning af betalingspåkrav	9470-11020
07.05.2012	Afgørelse om afvisning af gebyrer for afdragsrykkere i fogedsag	3299-3928
12.01.2010	Fogedretssag om manglende inkassobrev og betaling af sagsomkostninger	5707-6821

08.04.2008	Udeblivelsesdom i småsag vedrørende ubetalt maling og inkassoomkostninger	5954-7120
02.11.2007	Afslag på krav om inkassoomkostninger ved inddrivelse af bestridt fordring	6868-8251
FORBRUGEROMBUDSMANDEN · NÆVN / KLAGEINSTANS		21
17.12.2024	Urimeligt aftalevilkår om ensidig ændring af priser og gebyrer uden varsel	
19.02.2024	Inkassoselskabs opkrævning af inkassoomkostninger uden forudgående rykkerskrivelse og i strid med afdragsordning	
02.02.2024	Inkassoselskabs brug af negativ aftalebinding og vildledende markedsføring af gældssanering	
24.08.2023	Parkeringselskabs opkrævning af rykkergebyrer og inkassoomkostninger: Bevisbyrde for modtagelse af breve	
09.03.2023	Optikerkædes opkrævning af rykkergebyrer i strid med renteloven	
09.03.2023	Inkassoselskab indskærpes for mangelfulde oplysninger ved genoptagelse af inddrivelse af gammel gæld	
03.03.2023	Inkassovirksomheds uautoriserede opkrævninger efter uoverensstemmende accept af forligstilbud	
23.03.2018	Forbrugerombudsmandens vurdering af lodtrækning om præmier i inkassosager	
25.05.2016	Virksomhedshandling i strid med god markedsføringsskik ved fremsendelse af rykkerskrivelser uden aftalegrundlag	
05.11.2014	Forbrugerombudsmanden: Inkassogebyr og -omkostninger ved forsinket betaling via netbank	
17.07.2014	Forbrugerombudsmandens indskærpelse vedrørende morarente og god markedsføringsskik	
22.08.2013	Højesteret fastslår ulovlighed af inkassogebyrer over maksimumsatser og Forbrugerombudsmandens tilsynskompetence	
15.12.2010	Realkreditinstituts anvendelse af urimeligt morarentevilkår i privatkundeaftaler	
04.08.2010	Inkassoselskab indskærpes for mangelfuldt varsel om inkassoomkostninger	
27.07.2010	Erhvervsdrivende opkrævede ulovligt rykkergebyr over 100 kr.	
08.07.2010	Forbrugerombudsmandens fastsættelse af maksimalt gebyr for regninger uden PBS-tilmelding	
28.07.2005	Inkassobureauers langivning til egne debitorer er uforenelig med god markedsføringsskik	
26.05.2004	Udlejers krav på rykkergebyr afvist grundet manglende fremsendelse af giroindbetalingskort	
12.05.2004	Vildledende brug af "Godkendt af Rigspolitichefen" og fortsat inkassoinddrivelse af bestridte krav	

12.05.2004	Forbrugerombudsmandens vurdering af markedsføringskonceptet "Den sorte Mand" som stridende mod god markedsføringsskik	
12.05.2004	Vildledende inkassopraksis: Trussel om fogedret på baggrund af mundtligt forlig	
PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		3
04.08.2026	Kontrolafgift på 89 kr. fra OPARKO annulleret: Administrationsgebyr for ANPR-parkering sidestillet med kontrolafgift	park-17723
04.08.2026	Efteropkrævning på 89 kr. for manglende parkeringstilladelse sidestillet med kontrolafgift og annulleret	park-17951
21.12.2022	Annullering af kontrolafgift ved fejlagtigt valg af køretøj i parkeringsapp	park-1633
TELEANKENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		3
16.06.2026	Bindingsperiode og opsigelse af internetabonnement: Ret til tilbagebetaling efter lukning af forbindelse	25-325
16.06.2026	Uenighed om rådgivning ved udlandsforbrug og roamingpakker på mobilabonnement	25-346
08.05.2026	Teleankenævnet: Uenighed om slutaftregning ved opsigelse af mobilt bredbånd efter mundtlig aftale om bortfald af binding	25-292
ANKENÆVNET FOR ENERGI · NÆVN / KLAGEINSTANS		2
12.12.2024	Grøn Elforsyning A/S dømt til at tilbagebetale 1.427 kr. – introduktionstilbud om gratis strøm ikke dokumenteret	SPA-24/06882
28.06.2024	Vindstød A/S: Delvist medhold om tilbagebetaling af 1.000 kr. lukkegebyr – acontomodregning godkendt	SPA-24/06657
DET FINANSIELLE ANKENÆVN · NÆVN / KLAGEINSTANS		1
22.06.2007	Twist om rykkergebyrer, inkassoomkostninger og renter efter manglende fremmøde i retten	303/2006

FORARBEJDE Betænkninger

2 referencer

Betænkning om inkassovirksomhed

nr. 1321 · 1996 · Justitsministeriet

Betænkning nr. 1436/2004 om adgang til domstolene - Reform af den civile retspleje III, Kapitel 7: Sagsomkostninger

nr. 1436 · 2004 · Justitsministeriet